PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki

Opracowanie:
mgr inż. Magdalena Głowacka

Skoki, 5 listopada 2019 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE
1. Podstawy formalno-prawne opracowania…… 3
2. Cel i przedmiot prognozy…… 5
3. Materiały i dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy…….. 6
4. Położenie obszaru w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej…… 8
II. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA
5. Rozpoznanie i charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska…….. 12
5.1. Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu……... 12
5.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska – warunki fizjograficzne…….. 13
5.3. Analiza istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu …… 19
5.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska…….. 20
5.5. Ocena odporności na degradację i zdolności regeneracyjne środowiska…… 22
5.6. Ocena tendencji do zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu…… 24
6. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie planu…… 26
6.1 Ocena zgodności projektowanego użytkowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi…… 27
6.2 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania planu……..... 29
7. Analiza rozwiązań alternatywnych projektu planu…… 34
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie, kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko…… 35
9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania……... 38
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko projektowanej planu 39
11. Określenie skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia…… 39
11.1 Określenie skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia i użytkowania…… 40
11.2 Określenie skutków dla istniejących form ochrony przyrody…….. 41
11.3 Określenie skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska…… 41
III. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE…….. 47
IV.OŚWIADCZENIE AUTORKI PROGNOZY O SPEŁNIANIU WYMAGAŃ DLA SPRZĄDZAJĄCYCH PROGNOZY…… 51

1. PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE OPRACOWANIA I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest formalnie związany z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, które stanowi dokument wewnętrzny gminy. Według ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy studium i zapisy planu miejscowego nie mogą być ze sobą sprzeczne. O ile studium nie jest aktem prawa miejscowego to plan miejscowy, po zatwierdzeniu przez Radę Gminy i po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa jest dokumentem powszechnie obowiązującym. W toku jego powstawania niezbędnymi elementami, oprócz analizy urbanistycznej, jest sporządzenie opracowania ekofizjograficznego w celu określenia uwarunkowań rozwojowych, głównie dotyczących środowiska przyrodniczego i kulturowego. Po opracowaniu projektu planu tworzona jest prognoza oddziaływania na środowisko oraz prognoza skutków finansowych uchwalenia planu. Oba wyżej wymienione dokumenty mogą wpływać na zapisy planu i proponować różnorakie zapisy np. zapisy minimalizujące negatywny wpływ wprowadzanych inwestycji na środowisko, bądź też minimalizujące koszty uchwalenia planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem wymaganym w procesie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jej miejsce w procedurze planistycznej określa między innymi: ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także dział IV, rozdział 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (t. j. Dz. U. z 2018 poz. 2081 ze zm.).

Zapisy powyższej ustawy stanowią odzwierciedlenie wdrożenia do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym w dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

1. dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
2. dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),

3. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
4. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
6. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Zgodnie z art. 48 ust.1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (Dz. U. z 2018 poz. 2081 ze zm.) organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może, po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym, odstąpić od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w ramach której powstaje prognoza oddziaływania na środowisko), jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znacznego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

W analizowanym przypadku wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, stopień szczegółowości prognozy został określony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu. Zgodnie z uzgodnionym zakresem i stopniem szczegółowości prognoza dotycząca ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki, zawiera elementy ujęte w art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W toku prac planistycznych prognoza podlega opiniowaniu i uzgadnianiu, wraz z projektem planu przez właściwe, wymagane prawem organy. Podlega również udostępnieniu opinii społecznej na etapie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu wraz z tym projektem.

2. CEL I PRZEDMIOT OPRACOWANIA PROGNOZY

Cel prognozy oddziaływania na środowisko wynika z wymagań zawartych w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach na środowisko. Prognoza przede wszystkim ma na celu identyfikację skutków wpływu ustaleń planu na środowisko, ocenę proponowanych rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i ich zgodności z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą i zawartym w niej artykułem 51 ust. 2 prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami,
- informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

3. przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu planu miejscowego oraz etapu jego przyjęcia. Do sporządzonej prognozy załącza się również oświadczenie o spełnieniu wymagań dla sporządzających prognozy.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki. Obszar opracowania obejmuje powierzchnię około 108,5 ha.

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu planu oraz przepisami prawa ochrony środowiska. Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno – opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

3. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Podczas prac nad niniejszą prognozą zapoznano się z szeregiem dokumentów, opracowanych na szczeblu wspólnotowym, krajowym oraz regionalnym. W trakcie prac nad prognozą odniesiono się w szczególności do następujących dokumentów: „Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu", Siódmego Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska, Zrównoważonej Europy dla lepszego świata, tzw. Strategii z Goeteborga, Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące materiały:

- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 ze zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.),
- ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.),
- ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1161),
- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2068 ze zm.),
- ustawa z 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (tekst jednolity, Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 ze zm.),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.),
- ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (t. j. Dz. U. z 2018 poz. 2081 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1883),

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zatwierdzony uchwałą Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 4021),
- Uchwała Nr XLIII/334/2018 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 26 lipca 2018 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki (uchwała nr XLVI/279/10 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 24 czerwca 2010 r.),
- Mapa hydrograficzna, arkusz Murowana Goślina N-33-131-A, w skali 1 : 50000,
- Mapa hydrologiczna, arkusz Wągrowiec N-33-119-C, w skali 1: 50000,
- Mapa sozologiczna, arkusz Murowana Goślina N-33-131-A, w skali 1 : 50000,
- Mapa sozologiczna, arkusz Wągrowiec N-33-119-C, w skali 1: 50000,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski wraz z objaśnieniami,
- Przyrodnicze aspekty bezpiecznego budownictwa, Jan Jeż, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2001 r.,
- Geografia Polski Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 r.,
- Uchwała Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim,
- Uchwała Nr XXXII/196/05 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 9 lutego 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrodniczych za użytki ekologiczne,
- Uchwała Nr XXXII/221/2009 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/196/05 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 9 lutego 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrodniczych za użytki ekologiczne,
- www.poznan.pios.gov.pl (aktualne pomiary WIOŚ),
- www.zumi.pl,
- www.bazagis.pgi.gov.pl,
- www.poznan.rdos.gov.pl,
- www.geoportal.gov.pl.

4. POŁOŻENIE OBSZARU W STRUKTURZE FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ I EKOLOGICZNEJ

Potrzanowo to największa wieś w powiecie wągrowieckim, położona w gminie Skoki w odległości około 40 km od Poznania. Potrzanowo zamieszkuje obecnie 768 mieszkańców (dane za 2016 rok), lecz w sezonie letnim liczba ta znacznie wzrasta ze względu na znajdujące się we wsi ogrody działkowe oraz zabudowę letniskową.

Najbliższe otoczenie stanowią tereny pól uprawnych, tereny leśne, tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej. Przy ulicy Skockiej znajduje się również sklep spożywczy oraz serwis napraw samochodowych i komis samochodowy.

W bezpośredniej okolicy opracowywanego planu nie występują obszary o znacznej wartości przyrodniczej objęte ochroną prawną.

Najbliższy obszar prawnie chroniony stanowi użytek ekologiczny Uroczysko Smolarki, powołany uchwałą Nr XXXII/196/05 Rady Miejskiej Skoki z dnia 9 lutego 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrodniczych za użytki ekologiczne, zmienioną uchwałą nr XXXII/221/2009 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/196/05 Rady Miejskiej Skoki z dnia 9 lutego 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrodniczych za użytki ekologiczne.

Uroczysko Smolarki znajduje się w odległości około 500 m od obszaru planu i ma powierzchnię 6,43 ha. Teren ten pozostaje w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Łopuchówko. Ze względu na swój charakter, stanowi miejsce lęgowe ptactwa wodnego oraz ostoję zwierzyny leśnej. Zgodnie z ewidencją gruntów stanowi łąki klasy VI oraz nieużytki, natomiast w rzeczywistości stanowi podmokły, porośnięty trzciną i torfem teren, poprzecinany oczkami wodnymi i kępami drzew o charakterze naturalnym.

Również w odległości 500 m znajduje się obszar chronionego krajobrazu Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka, utworzony na podstawie uchwały Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim pod nazwą Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka. Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko –Wagrowiecka**,** o powierzchni 22 640 ha chroni malowniczy krajobraz dolin rzecznych, rynien i jezior polodowcowych, a także meandrów i przełomów rzek na terenie doliny rzeki Wełny i rynny gołaniecko-wągrowieckiej, w skład której wchodzą jeziora: Smolary, Laskownickie, Grylewskie, Bukowieckie, Kobyleckie, Durowskie, Łęgowskie, Czekanowskie, Wiatrowskie, Łekneńskie, Rgielskie, Toniszewskie i Kaliszańskie. Na obszarze chronionego krajobrazu występują: corocznie zalewane łąki, częściowo zarośnięte szuwarem trzcinowym oraz stare lasy liściaste, w tym naturalny las dębowo-grabowy ze starymi dębami, stanowiący rezerwat „Dębina". W dolinach rzecznych obszaru chronionego krajobrazu znajdują się stanowiska bobra nad Wełną i Flintą oraz miejsca lęgowe rzadkich ptaków – m.in. bączka, rybitwy białowąsej, zausznika i kokoszki. W rejonie tym żyją także między innymi: bąki i perkozki,

a w okresie jesiennych wędrówek ptaków na obszarze tym spotkać można także duże stada m.in. gęgaw, gęsi zbożowych i łysek.

4,5 km na południe od analizowanego obszaru znajduje się Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka o powierzchni 12 202 ha. Celem ochrony parku zachowanie jednego z największych kompleksów leśnych środkowej Wielkopolski, charakteryzującego się dużymi wartościami przyrodniczymi, krajobrazowymi, a także naukowo-dydaktycznymi. W obrębie parku znajduje się 5 rezerwatów: Jezioro Czarne (cenne stanowiska rzadkich roślin związanych z jeziorami dystroficznymi oraz torfowiskiem przejściowym), Jezioro Pławno (malownicze jeziora: Pławno oraz Kociołek, a także okoliczne bagna i fragmenty lasu), Klasztorne Modrzewie koło Dąbrówki Kościelnej (jeden z najstarszych w Wielkopolsce drzewostanów modrzewiowo sosnowych z domieszką dębu, buka oraz daglezji), Las mieszany w Nadleśnictwie Łopuchówko (monumentalny 200-letni las mieszany z dobrze wykształconym drzewostanem dębowo-sosnowym rodzimego pochodzenia), Żywiec dziewięciolistny (las grądowy z jedynym udokumentowanym w Wielkopolsce stanowiskiem żywca dziewięciolistnego). „Wśród przedstawicieli fauny parku najlepiej poznaną grupą systematyczną są motyle większe. Podczas badań stwierdzono obecność 541 gatunków, w tym czerwończyka nieparka. Mięczaki reprezentowane są między innymi przez dwa rzadkie, kilkumilimetrowe gatunki ślimaka – poczwarówkę zwężoną oraz jajowatą. Wśród płazów występuje żaba jeziorkowa, śmieszka oraz wodna (uważana za mieszańca dwóch poprzednich taksonów), silnie związane ze środowiskiem wodnym, w odróżnieniu od żaby moczarowej i trawnej, które goszczą w wodzie przeważnie w okresie rozrodu. Spotykane są również ropucha szara, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, a także traszki (zwyczajna oraz grzebieniasta). Spośród gadów najliczniej występuje jaszczurka zwinka oraz zaskroniec zwyczajny, rzadziej jaszczurka żyworodna oraz padalec. Obszar parku charakteryzuje się znacznymi walorami ornitologicznymi. W drzewostanach wśród wielu gatunków odnotowano dudka, bociana czarnego, kanię rudą, dzięcioła średniego, siniaka, muchołówkę małą, a także dzięcioła czarnego dość powszechnie występującego na tym terenie. Ze terenami podmokłymi oraz zbiornikami wodnymi parku związane są między innymi: remiz, bąk, kszyk, perkoz dwuczuby, błotniak stawowy, gągoł oraz powszechnie występujący żuraw. W lasach, wśród przedstawicieli dużych ssaków spotkać możemy jelenie, sarny, oraz daniele, które tworzą tu jedną z najliczniejszych populacji w Polsce. Z mniejszych ssaków wartych odnotowania na terenie parku obecne są nietoperze (14 gatunków), wśród których najliczniej występują gatunki związane ze zwartymi kompleksami leśnymi – borowiec leśny i borowiaczek. Bóbr europejski, introdukowany w dorzeczu Warty w latach 70. XX wieku, zadomowił się w parku na dobre, zajmując przede wszystkim rynny Trojanki oraz Dzwonówki” (za informacjami ogólnymi umieszczonymi na stronie internetowej Zespołu Parków Krajobrazowych).

Docelowa struktura funkcjonalno – przestrzenna terenów opracowywanego planu została określona w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki zgodnie, z którym działki objęte projektem planu oznaczone są jako:

a) obszary zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz działalności rolniczych i nierolniczych (uzupełnianie i kontynuacja istniejącej struktury zabudowy o funkcji zagrodowej oraz mieszkaniowej, przekształcanie istniejących siedlisk na cele zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej, w tym wprowadzanie zabudowy agroturystycznej, nadbudowa, przebudowa, modernizacja istniejącej zabudowy, minimalizacja rozpraszania zabudowy poza istniejące jednostki osadnicze, budowa oraz modernizacja systemu infrastruktury technicznej),
b) obszary rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz działalności rolniczych i nierolniczych (wprowadzanie zabudowy o funkcji mieszkaniowej, zagrodowej oraz usługowej, w tym agroturystycznej, budowa oraz modernizacja systemu infrastruktury technicznej),
c) lasy,
d) tereny zieleni nieurządzonej (tereny otwarte nie nadające się pod zabudowę ze względu na cechy ekofizjograficzne, pełnienie funkcji ekologicznej),
e) wody powierzchniowe,
f) obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej oraz zalesień (uzupełnianie istniejącej zabudowy zagrodowej, modernizacja zabudowy zagrodowej, w tym wprowadzanie zabudowy agroturystycznej, przekształcanie siedlisk na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z wyłączeniem obszarów znajdujących się w granicach Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka oraz jego otuliny, prowadzenie działalności rolniczej, wprowadzanie zalesień),
g) cmentarze.

Na terenie opracowania nie obowiązują żadne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie objętym opracowaniem występują również drogi gminne. Na niewielkim fragmencie, w północnej części opracowania przebiega pasa łączności teleradiowej wraz ze strefą ochronną.

Zasadność przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki została wyrażona w uzasadnieniu do uchwały Rady Miejskiej Gminy

Skoki nr XLIII/334/2018 z dnia 26 lipca 2018 r. Celem opracowania planu miejscowego jest prawidłowe zagospodarowanie wskazanego terenu poprzez określenie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, przy uwzględnieniu zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zgodnie z zapisami studium. „Docelowo Gmina Skoki zamierza objąć miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego cały teren wsi Potrzanowo, co zgodne jest z opracowaną analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta i Gminy Skoki, przyjętą uchwałą Rady Miejskiej Gminy Skoki nr XXXIII/244/2017 z dnia 24 października 2017r., postulującą sukcesywne przystępowanie do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w pierwszej kolejności m.in. dla wsi Potrzanowo."

II. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. ROZPOZNANIE I CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5.1 AKTUALNY STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Teren analizowanego planu jest bardzo zróżnicowany, lecz jego dominujące przeznaczenie stanowią tereny użytkowane rolniczo oraz lasy. Oprócz pól uprawnych, łąk i pastwisk, na terenie występują również stawy rybne oraz nieliczna zabudowa zagrodowa, która koncentruje się przede wszystkim wzdłuż ulicy Skockiej. Budynkom mieszkalnym towarzyszą budynki gospodarskie, budynki inwentarskie i budowle rolnicze. Zabudowa zagrodowa jest w dobrym stanie technicznym.

Coraz bardziej dominującą funkcją staje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, która w sposób zorganizowany wkracza na tereny dotychczas użytkowane rolniczo. Największe enklawy zabudowy mieszkaniowej znajdują się w rejonie ulic: Zagajnikowej i Borówiec, rejonie ulicy Smolarki oraz w rejonie ulic: Leśnych Skrzatów i Sezamkowej. Na tych terenach występują budynki mieszkalne z dachami stromymi dwuspadowymi lub czterospadowymi oraz przy ulicy Borówiec został wybudowany jeden budynek trzykondygnacyjny z dachem mieszanym. Budynki mieszkalne jednorodzinne zlokalizowane są również między innymi przy ulicy Skockiej, Szkolnej oraz Stare Potrzanowo.

Przy ulicy Szkolnej 1 znajduje się niepubliczne przedszkole, które posiada również dobrze wyposażony plac zabaw. Przy ulicy Szkolnej zlokalizowany został również zbiornik retencyjny wody oraz 2 boiska sportowe.

Na terenie planu występuje również zabudowa usługowa, która zawsze towarzyszy zabudowie mieszkalnej jednorodzinnej – jest to zakład kosmetyczny przy ulicy Skockiej oraz firmy świadczące usługi w zakresie mechaniki pojazdowej, blacharstwa oraz dekarstwa przy ulicy Borówiec, a także usługi budowlane przy ul. Skockiej 38a.

Na terenie opracowania planu znajdują się 3 tereny dawnych cmentarzy. Na działce nr 272, działce nr 50 oraz działce nr 138 znajdują się jeszcze pozostałości nagrobków, które pochodzą z połowy XIX wieku i stanowią dawne cmentarze ewangelickie. Ponadto, ze względu na swoją wartość historyczną, budynek dawnej szkoły, stanowiący obecnie przedszkole niepubliczne, przy ulicy Szkolnej 1, dom i obora przy ul. Skockiej 37 oraz dom przy ulicy Skockiej 40 zostały ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Oprócz wyżej wymienionych obiektów cennych kulturowo, na terenie opracowania planu występują również stanowiska archeologiczne, objęte ochroną konserwatorską.

Na terenie objętym opracowaniem występują wody powierzchniowe płynące – rowy melioracyjne, a także zbiorniki wodne.

Przez teren przebiegają linie średniego napięcia 15kV, dla których określono obszary oddziaływania.

Na analizowanym obszarze nie występują drzewa o cechach pomnikowych oraz inne formy ochrony przyrody.

5.2 OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA – WARUNKI FIZJOGRAFICZNE

Rzeźba terenu

Obecne ukształtowanie rzeźby Wielkopolski, w tym również gminy Skoki nastąpiło podczas ostatnich glacjałów środkowopolskiego i północnopolskiego oraz rozdzielającego je interglacjału eemskiego. Na ukształtowanie środkowej i północnej rzeźby glacjalnej Wielkopolski największy wpływ miało zlodowacenie bałtyckie, głównie stadiału leszczyńsko-pomorskiego, które przyczyniło się do wytworzenia form glacjalnych i fluwioglacjalnych: rynien subglacjalnych, pradolin, wysoczyzn, wzgórz morenowych i sandrów. Wielkopolska stanowi typowy przykład krajobrazu związanego z działalnością lądolodu skandynawskiego - główne rysy rzeźby powstały w okresie recesji lądolodu bałtyckiego z fazy leszczyńskiej po fazę poznańską. Schyłek pełnego glacjału i późny glacjał były okresami, w których dominowały procesy zaostrzające rysy rzeźby. Od początku holocenu przeważają procesy łagodzące rzeźbę.

Według podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego (2001) dokumentowany teren położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierza Poznańskiego (315.51), znajdującego się w makroregionie Pojezierza Wielkopolskiego (315.5) w prowincji Niżu Środkowo-Europejskiego, przynależy do subregionu Pagórki Poznańskie.

Analizowany teren jest zróżnicowany geomorfologicznie – jest to obszar moren czołowych fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego.

Analiza hipsometryczna natomiast wykazała, że teren jest bardzo zróżnicowany hipsometrycznie w części wschodniej. Rzędne wysokościowe, występujące na analizowanym terenie wahają się między 83 a 103 metrem nad poziomem morza. Najniższe wysokości terenu występują przy ulicy Zagajnikowej, natomiast najwyższe we wschodniej części terenu objętego opracowaniem planu.

Warunki gruntowe

Analizowany obszar położony jest w obrębie synklinorium szczecińsko-łódzko-miechowskiego. Synklinorium stanowi strefę depresyjną podzieloną na niecki dwoma elewacjami. Teren gminy Skoki położony jest na elewacji obornickiej. Powierzchniowa budowa geologiczna związana jest przede wszystkim z występowaniem osadów plejstoceńskich. W obrębie terenu występują przede wszystkim gliny zwałowe zlodowacenia południowopolskiego, środkowopolskiego oraz bałtyckiego oraz osady mułkowo-piaskowe. Utwory te zostały wytworzone w wyniku wytapiania materiału skalnego z lodowca i jego akumulacji przez wody roztopowe podczas zlodowacenia bałtyckiego.

Zgodnie z szczegółową mapą geologiczną, większość terenu stanowią piaski lodowcowe na glinach zwałowych. Na terenie występują również gliny zwałowe oraz piaski i żwiry, miejscami głazy lodowcowe, a także torfy, namuły torfiaste na glinach zwałowych oraz namuły i piaski zagłębień bezodpływowych. Ponadto, w rejonie ulicy Zagajnikowej występują piaski i żwiry wodnolodowcowe, natomiast w rejonie ulicy Stare Potrzanowo - gliny zwałowe, piaski i żwiry moren spiętrzonych oraz piaski, żwiry i głazy moren czołowych. W rejonie ulicy Szkolnej znajdują się piaski eoliczne.

Nośność występujących na terenie opracowanego planu utworów jest bardzo zróżnicowana. Torfy i namuły torfiaste, powstałe w wyniku akumulacji biogenicznej w zagłębieniach podłoża oraz piaski eoliczne stanowią grunty słabonośne.

Nośność pozostałych utworów zależy w znacznej mierze od poziomu wód gruntowych, stopnia skonsolidowania oraz stopnia plastyczności. Należy pamiętać, że podłoża zbudowane z gruntów spoistych zawsze wymagają szczegółowej analizy warunków gruntowo-wodnych oraz starannego prowadzenia robót fundamentowych, tak aby nie dopuścić do ich nadmiernego nawilgocenia lub przesuszenia. Na tych terenach, ze względu na okresowe zmiany konsystencji gruntów spowodowane zmianami wilgotności, konieczne jest odpowiednie zabezpieczenie fundamentów i pomieszczeń podziemnych budynków. Warunki budowlane można określić jako niekorzystne w przypadku płytkiego występowania wód gruntowych. Ze względu na ryzyko powstawania wysadzin mrozowych w glinach piaszczystych i piaskach gliniastych, ława fundamentowa powinna się znaleźć poniżej strefy przemarzania gruntu.

Każdorazowa lokalizacja nowych inwestycji wymaga badań, ustalających nośność gruntu. Dopiero na podstawie tych badań należy projektować odpowiednie rozwiązania posadowienia.

Wody powierzchniowe

Obszar objęty opracowaniem planu znajduje się w całości w zlewni rzeki Małej Wełny. Na terenie występują zarówno wody powierzchniowe płynące jak i stawy rybne.

Około 1,5 km od analizowanego terenu znajduje się Jezioro Włókna, stanowiące jezioro przepływowe, zasilane kanałem Dzwonowskim oraz Jezioro Budziszewskie, przez które przepływa rzeka Mała Wełna, łącząca je z Jeziorem Rościńskim i Jeziorem Rogoźno.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Jezioro Budziszewskie, o powierzchni 1,62 km^2, jest zbiornikiem płytkim o średniej głębokości 4,8 m i maksymalnej głębokości 14 m i stanowi jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane. Stan tej jednolitej części wód jeziornych o symbolu LW10249 został zbadany w 2017 roku. Z uwagi na poziom makrolitów jezioro zostało zakwalifikowane do klasy III, a poziom fitoplanktonu do klasy V. Elementy fizykochemiczne takie jak: przezroczystość, stopień nasycenia tlenem hipolimnionu, azot ogólny, fosfor ogólny są poniżej stanu dobrego. Wobec powyższego, klasa elementów biologicznych jednolitej części wód to V, a klasy elementów hydromorfologicznych i fizykochemicznych oznaczone zostały jako poniżej dobrego.

Jezioro Włókna, o powierzchni 0,72 km^2, jest zbiornikiem płytkim o maksymalnej głębokości 7,5 m i stanowi jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane. Zgodnie z danymi Wód Polskich, wyżej wymieniona jednolita część wód jeziornych o symbolu LW10245 charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ekologicznym (dane z geoportalu). Z uwagi na rolnictwo z rozproszoną zabudową, a także turystykę i rekreację, utrzymanie tego stanu jest zagrożone.

Z załącznika opublikowanego na stronie RZGW, wynika, że analizowany teren przynależy do jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia (kod PLRW600025186699). Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia stanowi ciek łączący jeziora, który w 2017 roku został zakwalifikowany do II klasy elementów biologicznych, I klasy elementów hydromorfologicznych oraz elementów fizykochemicznych i chemicznych poniżej stanu dobrego ze względu na: BZT_5, ogólny węgiel

organiczny, przewodność w 20°, twardość ogólną, odczyn, azot ogólny, azot azotanowy, azot azotynowy, azot Kjeldahla, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten oraz benzo(g,h,i)perylen (dane według monitoringu WIOŚ).

Zgodnie z informacjami o jednolitych częściach wód, sporządzonymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, status JCWP określony jako: silnie zmieniona część wód, a jej stan określono jako zły. Osiągnięcie celów środowiskowych dla tej części wód, zapisanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry tj. dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny, jest zagrożone z uwagi na brak możliwości technicznych. W programie działań określono działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, w tym kontrolę użytkowników prywatnych. Konieczne jest szczegółowe rozpoznanie przyczyn a następnie wdrożenie działań naprawczych. Z tego względu przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2021 r.

Wody podziemne

Analizowany teren przynależy do 42 jednolitej części wód podziemnych o powierzchni 4711,19 km^2. Zarządzanie tą częścią wód należy do obowiązków Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Ostatnie badanie wód podziemnych przedmiotowej JCWPd miało miejsce w 2016 roku (Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r.). Zgodnie z wynikami badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Gołańczy (tereny zabudowy miejskiej luźnej) stwierdzono III klasę jakości wód zarówno pod względem wskaźników fizyczno-chemicznych jak i klasy końcowej. Zasoby wodne wynoszą 132528 m^3/d i są wykorzystane w 29,9%, a stan chemiczny i ilościowy oznaczony jest jako dobry (dane za 2012 rok). JCWP nr 42 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Dla oceny zagrożeń oraz jakości wód podziemnych w granicach analizowanego obszaru wykorzystano również informacje zilustrowane na mapach: hydrograficznej oraz sozologicznej Polski w skali 1:50000, ark. Murowana Goślina oraz Wągrowiec. Wynika z nich, iż na większości obszaru projektu planu występują grunty słabo lub średnio przepuszczalne, co oznacza umiarkowaną i niską podatność na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych. Południowa część analizowanego obszaru położona jest w zasięgu granic udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław Gniezno. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne pochodzą z trzeciorzędu i wynoszą 96 tys. m^3/dobę, a średnia głębokość zalegania wynosi 120 m.

Na terenie nie znajdują się strefy ochronne ujęć wód podziemnych.

Według mapy hydrograficznej, na przeważającej powierzchni terenu wody gruntowe zalegają od 2 do 5 metrów pod powierzchnią terenu, co oznacza korzystne warunki w zakresie podpiwniczenia i posadowienia obiektów budowlanych. W części zachodniej

wody gruntowe znajdują się między 1 a 2 metrem pod powierzchnią terenu, co oznacza ograniczenia związane z posadowieniem budynków, szczególnie w zakresie podpiwniczenia.

Wody gruntowe charakteryzują się najwyższym poziomem w czasie roztopów wiosennych (marzec, kwiecień), okres niżówki występuje od sierpnia do listopada.

Klimat lokalny

Gmina Skoki leży w strefie umiarkowanej o charakterze przejściowym. Nad Skoki napływają głównie polarne, arktyczne i zwrotnikowe masy powietrza. W zależności od obszaru, z którego napływają - mają charakter kontynentalny lub morski. Badania L. Bucherta, przeprowadzone w latach 1981-1990, wykazały, że aż 75,9% wszystkich mas napływających stanowią masy powietrza polarno-morskiego znad Atlantyku, a 15,8% to masy powietrza arktycznego.

Według regionalizacji klimatycznej Okołowicza, Skoki należą do regionu śląsko-wielkopolskiego o najdłuższym w Polsce okresie wegetacyjnym - 210 – 220 dni. Region śląsko–wielkopolski charakteryzuje się długim i wczesnym okresem wiosenno-letnim, w porównaniu do obszarów Polski centralnej i wschodniej występują tu także łagodniejsze i krótsze zimy, mniejsze amplitudy temperatur. Liczba dni z przymrozkami wynosi od 100 do 110, dni mroźnych od 30 do 50, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 80 dni.

Według badań meteorologicznych, średnia roczna temperatura wynosi 8°C, natomiast średnia roczna wielkość zachmurzenia - 64%. Obszar ten zaliczany jest do deficytowych jeśli chodzi ilość opadów – w ciągu roku przeciętny opad wynosi zaledwie 500 mm. Najwyższe opady występują w lipcu, czerwcu i sierpniu, natomiast najmniejsze w lutym i marcu.

Warunki klimatu lokalnego są zbieżne z powyższym opisem klimatu gminy Skoki jednakże z uwagi na ukształtowanie powierzchni, sposób zagospodarowania i użytkowania mogą pojawiać się pewne różnice. Teren odznacza się generalnie dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, dobrym przewietrzaniem. Tereny położone w rejonie przepływających niewielkich cieków oraz sąsiadujące z obszarami zbiorników wodnych charakteryzują się gorszymi warunkami przewietrzania, większą wilgotnością powietrza oraz częstszym występowaniem zamgleń. Specyficznymi warunkami mikroklimatycznymi charakteryzują się również tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów leśnych. Na terenach tych dobowa amplituda temperatur jest nieco mniejsza, powietrze jest bardziej wilgotne, a możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza są ograniczone (istniejący drzewostan).

Gleby

Na terenie opracowania występują gleby klas IVa, IVb, V, VI oraz nieużytki. Z uwagi na brak gleb klasy I, II i III brak jest potrzeby przeprowadzania procedury uzyskiwania zgody na zmianę gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Teren objęty projektem planu stanowi w znacznej części powierzchnię biologicznie czynną. Szata roślinna omawianego terenu jest zróżnicowana – obok roślin polowych i terenów odłogowanych, porośniętych roślinnością ruderalną znajdują się też kompleksy leśne, rośliny towarzyszące zabudowie o charakterze ozdobnym oraz roślinność przywodna.

Drzewostany leśne, zlokalizowane w zachodniej części opracowania stanowią lasy mieszane świeże oraz bory mieszane świeże z dominującym drzewostanem sosnowym. Wszystkie kompleksy leśne są w dobrym stanie, wiek drzewostanu sosnowego to 46 i 21 lat.

Pośród roślin wprowadzonych przez człowieka oraz terenów odłogowanych gdzieniegdzie występują rośliny zielne i tzw. chwasty segetalne zwane również chwastami właściwymi. Wśród nich pojawiają się: mniszek pospolity, mak polny, tasznik pospolity, perz właściwy, komasa, kąkol polny, rumianek czy życica wielokwiatowa. Są one z reguły bardzo wytrzymałe na niekorzystne czynniki środowiska, rozwijają się szybko, niezwalczane mogą nawet całkowicie uniemożliwić rozwój uprawianej rośliny, wygrywając z nią konkurencję o światło, wodę i składniki pokarmowe. Rozsiewają się i rosną wśród uprawianych roślin bez pomocy człowieka, a często wbrew jego przeciwdziałaniu.

Świat zwierzęcy jest typowy dla obszarów nizinnych. Egzystują tu również gatunki pospolite, najlepiej przystosowane do miejscowych warunków życia – drobne ssaki, ptaki i owady. W trakcie przeprowadzonych wizji terenowych nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności pospolicie widywanych przedstawicieli ssaków, niemniej, obecność lasów w sąsiedztwie oraz na obszarze analizowanego planu oraz – w mniejszym stopniu – otwartych terenów użytkowanych rolniczo, pozwala przypuszczać, że na terenach tych spotkać można zwierzęta migrujące między terenami o większych walorach przyrodniczych, tj. sarna *(Capreolus capreolus)*, dzik *(Sus scrofa)* czy lis *(Vulpes vulpes)*. Znacznie częściej na terenach tych spotkać można przedstawicieli mniejszych gatunków ssaków, w tym gryzoni i owadożernych.

Świat zwierząt reprezentowany jest na przedmiotowych obszarach również przez często spotykane gatunki ptaków, zasiedlających siedliska o różnej charakterystyce. Na terenach tych licznie występuje oknówka zwyczajna *(Delichon urbicum)*, mazurek *(Passer montanus)*, szpak *(Strunus vulgaris)*, a także szereg innych gatunków wróblowych *(Passeriformes)*. Obecność w sąsiedztwie terenów leśnych oraz terenów użytkowanych

rolniczo i zbiorników wodnych pozwala założyć, iż okresowo na obszar objęty planem przylatywać mogą również gatunki ptaków związanych ze wspomnianymi siedliskami.

Klimat akustyczny

Nadmierny hałas jest uciążliwością dostrzeganą częściej niż degradacja innych elementów środowiska. Jego oddziaływanie nie powoduje nieodwracalnych zmian w środowisku, lecz jego ograniczanie napotyka na wiele trudności i pociąga za sobą znaczne koszty.

Standardy akustyczne określone w *rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,* wyrażone równoważnym poziomem dźwięku A w dB; odpowiednio w czasie oceny – 16-tu godzin pory dziennej (od 6.00 do 22.00) oraz 8-miu godzin pory nocnej (od 22.00 do 6.00), wynoszą dla hałasu komunikacyjnego – samochodowego i kolejowego:

L*AeqT(D/N) = 61/56 dB – dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

L*AeqT(D/N) = 65/56 dB – dla terenów zabudowy mieszkalno-usługowej i zagrodowej oraz dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Analizowany teren położony jest w obszarze, który jedynie w minimalnym stopniu narażony jest na hałas związany z ruchem samochodowym. Nie stwierdzono również zagrożenia hałasem lotniczym oraz kolejowym.

5.3 ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU

Na stan i funkcjonowanie poszczególnych składników środowiska wpływają różne czynniki i uwarunkowania, między innymi takie jak: wzajemne powiązania komponentów, ich lokalizacja, stopień wzajemnego oddziaływania, obieg – przepływ materii między nimi, sposób dotychczasowego zagospodarowania, a także rodzaj sąsiedztwa.

Inwentaryzacja sporządzona na potrzeby projektu planu wykazała, że w większości teren opracowania planu nie jest zainwestowany i stanowi tereny użytkowane rolniczo lub odłogowane oraz tereny leśne i zadrzewione. Poza terenami rolnymi, w obrębie planu znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa, kilka budynków usługowych oraz 3 nieczynne, ewangelickie cmentarze. Środowisko przyrodnicze terenu objętego badaniem poddawane jest następującym niekorzystnym zjawiskom w postaci:

- zanieczyszczeń obszarowych powodowanych działalnością rolniczą. Obecność pól uprawnych powoduje typowo rolnicze „uciążliwości” wynikające z przebiegu roku produkcyjnego w rolnictwie (wiosenne prace polowe, żniwa,

wykopki, siewy jesienne). W okresie użyźniania gleby często stosuje się nawozy naturalne – obornik. Opryski przeciwko chwastom i grzybom stosowane są w postaci pojedynczych zabiegów i przeważnie przy sprzyjających warunkach meteorologicznych,

- braku wystarczającej infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim braku kanalizacji sanitarnej,
- niewielkich zanieczyszczeń metalami ciężkimi.

Najistotniejszym problemem ochrony środowiska na obszarze planu, który wystąpi w przyszłości jest kolizja między koniecznością ochrony walorów przyrodniczych omawianego obszaru – flory, fauny, krajobrazu - a presją budowlaną. Niezmiernie istotny jest jednak fakt, że wspomniany teren nie jest objęty formą ochrony przyrody, która zakazywałaby wprowadzenia zabudowy i zlokalizowany jest w najludniejszej wsi powiatu wągrowieckiego.

W związku z wprowadzaniem nowego zainwestowania nastąpi zwiększenie uszczelnienia i utwardzenia gruntu. Budowa nowych obiektów może spowodować przekształcenia powierzchni ziemi, w szczególności jej górnej powłoki – pedosfery. Zarówno podczas robót budowlanych jak i użytkowania obiektów zagrożone mogą być wody powierzchniowe i podziemne, do których mogą przedostawać się zanieczyszczenia związane z eksploatacją maszyn budowlanych czy też niewłaściwą gospodarką wodno-ściekową.

Podczas procesu budowlanego należy także liczyć się z wzrostem ruchu samochodowego do wskazanych pod zabudowę działek. Ruch samochodowy, w tym, samochodów ciężarowych biorących początkowo udział w procesie budowlanym, a następnie samochodów, związanych z obsługa nowych obiektów przyczyni się do wzrostu poziomu hałasu a także zwiększy się emisja dwutlenków siarki i węgla, co będzie miało wpływ na zmianę jakości powietrza atmosferycznego. Nie przewiduje się jednak, aby zmiany te drastycznie obciążyły środowisko, powodując w nim nieodwracalne szkody.

Wśród pozostałych, potencjalnych zagrożeń można wyróżnić tak zwane zagrożenia nadzwyczajne związane z wystąpieniem różnego rodzaju awarii oraz nadzwyczajnymi zjawiskami przyrodniczymi (wiatry huraganowe, powódź). W zakresie zapobiegania wyżej wymienionym zagrożeniom niezbędne jest stosowanie odpowiednich zabezpieczeń, wymaganych przepisami prawnymi i normatywnymi, miedzy innymi w zakresie ochrony pożarowej.

5.4 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

Z analizy wydanych decyzji o warunkach zabudowy wynika, że na terenie występuje duża presja na rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, która wypiera dotychczasową funkcję rolniczą. Prawdopodobnie decydują o tym walory krajobrazowe i przyrodnicze Potrzanowa, które przyciągają nowych mieszkańców, a także zachęcają do dalszego rozwoju turystyki. Jednakże, ostateczny wybór rodzaju przeznaczenia nie powinien pomijać analizy stanu i funkcjonowania środowiska zarówno badanego obszaru jak i terenów z nim sąsiadujących.

Do najważniejszych uwarunkowań terenu należą:

1) Teren znajduję się pomiędzy drogami gminnymi: Skocką i Stare Potrzanowo. Ulica Skocka stanowi jezdnię asfaltową a ulica Stare Potrzanowo jest drogą gruntową.

2) Teren analizowanego planu jest bardzo zróżnicowany, lecz jego dominujące przeznaczenie stanowią lasy oraz tereny użytkowane rolniczo.

3) Oprócz lasów, pól uprawnych, terenów zadrzewionych, łąk i pastwisk, na terenie występują również: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, budynki usługowe, boiska sportowe, stawy rybne oraz zabudowa zagrodowa, która koncentruje się przede wszystkim wzdłuż ulicy Skockiej. Budynkom mieszkalnym towarzyszą budynki gospodarskie.

4) Na terenie planu, w rejonie ulic: Zagajnikowej i Borówiec, rejonie ulicy Smolarki oraz w rejonie ulic: Leśnych Skrzatów i Sezamkowej znajdują się enklawy zabudowy mieszkaniowej.

5) Najbliższe otoczenie stanowią: tereny pól uprawnych, tereny lasów, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługi oraz tereny zabudowy zagrodowej.

6) Teren objęty projektem planu stanowi w większości powierzchnię biologicznie czynną.

7) Szata roślinna omawianego terenu jest zróżnicowana – obok roślin polowych i terenów odłogowanych, porośniętych roślinnością ruderalną znajdują się też kompleksy leśne, rośliny towarzyszące zabudowie o charakterze ozdobnym oraz roślinność przywodna.

8) Teren zróżnicowany hipsometrycznie, szczególnie w części wschodniej. Rzędne wysokościowe, występujące na analizowanym terenie wahają się miedzy 83 a 103 metrem nad poziomem morza.

9) Warunki gruntowe o umiarkowanych lub słabych właściwościach mechanicznych, wymagające analiz geotechnicznych przed posadowieniem obiektów budowlanych.

10) Korzystne warunki w zakresie podpiwniczenia i posadowienia obiektów budowlanych na przeważającej powierzchni terenu - wody gruntowe zalegają od 2 do 5 metrów pod powierzchnią terenu. W części zachodniej wody gruntowe znajdują się między 1 a 2 metrem pod powierzchnią terenu, co oznacza ograniczenia związane z posadowieniem budynków, szczególnie w zakresie podpiwniczenia.

11) Na terenie opracowania występują gleby klas IVa, IVb, V, VI oraz nieużytki.

12) Z uwagi na brak gleb klasy I, II i III brak jest potrzeby przeprowadzania procedury uzyskiwania zgody na zmianę gruntów rolnych na cele nierolnicze.

13) Ze względu na zbyt wąskie szerokości istniejących dróg publicznych, niezbędne będzie ich poszerzenie, częściowo również na terenach lasów, dlatego będzie konieczna zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.
14) Brak form ochrony przyrody oraz obiektów zabytkowych, z wyjątkiem obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, pozostałości cmentarzy poewangelickich oraz stref konserwatorskiej ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych.
15) Najbliższe tereny objęte ochroną prawną to Uroczysko Smolarki oraz Obszar chronionego krajobrazu Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka, tereny te znajdują się w odległości 500 m. 4,5 km na południe od analizowanego obszaru znajduje się Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka.

5.5 OCENA ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI REGENERACYJNE ŚRODOWISKA

Odporność środowiska na degradację wiąże się z nasileniem i czasem antropopresji, a także z jakością komponentów środowiska zastaną w analizowanym obszarze. Dotyczy to przede wszystkim jakości gleb, wód gruntowych i podziemnych, powietrza, warunków klimatycznych, a także ilości opadów atmosferycznych oraz prędkości i kierunków wiatrów. Wszelka działalność – ingerencja człowieka w środowisko powoduje zmiany jego komponentów. Ważne jest jednak, aby dokonywane zmiany nie prowadziły do skrajnie negatywnych skutków osłabiających tym samym zdolności środowiska do jego regeneracji.

Dokumentowany obszar jest terenem przekształconym, charakteryzującym się ingerencją człowieka w lokalne środowisko naturalne. Świadczy o tym oraz antropogeniczna roślinność pól uprawnych i istniejąca zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa oraz letniskowa.

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, realizujący to zadanie poprzez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W roku 2019 dla terenu województwa wielkopolskiego zakończono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego, dotyczącą roku 2018. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) gmina Skoki należy do strefy wielkopolskiej.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM10 i pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu strefę zaliczono do klasy C.

W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając: dla pyłu PM2,5 – klasę C1 informującą o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego 20 µg/m3, który

należy dotrzymać od roku 2020, dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego, zarówno pod kątem ochrony zdrowia jak i ochrony roślin. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu stężenia pyłu PM10 – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego). Wyniki klasyfikacji, w szczególności wskazujące na potrzebę opracowania programów ochrony powietrza (klasa C), nie powinny być utożsamiane z jakością powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją, w klasyfikacji identyfikowany jako obszar przekroczeń.

Położenie w sąsiedztwie lasów i gruntów niezabudowanych sprzyjają przewietrzaniu i regeneracji powietrza tego miejsca. Obecność samosiejek natomiast wskazuje na szybką zdolność środowiska do regeneracji i oznacza możliwość stosunkowo szybkiego powrotu do w miarę naturalnych ekosystemów.

Z załącznika opublikowanego na stronie RZGW, wynika, że analizowany teren przynależy do jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia (kod PLRW600025186699). Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia stanowi ciek łączący jeziora, który w 2017 roku został zakwalifikowany do II klasy elementów biologicznych, I klasy elementów hydromorfologicznych oraz elementów fizykochemicznych i chemicznych poniżej stanu dobrego ze względu na: BZT_5, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°, twardość ogólną, odczyn, azot ogólny, azot azotanowy, azot azotynowy, azot Kjeldahla, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten oraz benzo(g,h,i)perylen (dane według monitoringu WIOŚ).

Zgodnie z informacjami o jednolitych częściach wód, sporządzonymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, status JCWP określony jako: silnie zmieniona część wód, a jej stan określono jako zły. Osiągnięcie celów środowiskowych dla tej części wód, zapisanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry tj. dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny, jest zagrożone z uwagi na brak możliwości technicznych. W programie działań określono działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, w tym kontrolę użytkowników prywatnych. Konieczne jest szczegółowe rozpoznanie przyczyn a następnie wdrożenie działań naprawczych. Z tego względu przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2021 r.

Analizowany teren przynależy do 42 jednolitej części wód podziemnych o powierzchni 4711,19 km^2. Ostatnie badanie wód podziemnych przedmiotowej JCWPd miało miejsce w 2016 roku (Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r.). Zgodnie z wynikami badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Gołańczy (tereny

zabudowy miejskiej luźnej) stwierdzono III klasę jakości wód zarówno pod względem wskaźników fizyczno-chemicznych jak i klasy końcowej. Zasoby wodne wynoszą 132528 m^3/d i są wykorzystane w 29,9%, a stan chemiczny i ilościowy oznaczony jest jako dobry (dane za 2012 rok). JCWP nr 42 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

W kontekście przyszłościowych zmian przestrzennych, największym zagrożeniem jest realizacja dużych ferm przemysłowych oraz niekontrolowany rozwój dzikiej zabudowy, która powstaje na terenach niewyposażonych w infrastrukturę techniczną, a także stosowanie w oprawach polowych dużych ilości środków ochrony roślin i nawozów azotowych.

5.6 OCENA TENDENCJI DO ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

Inwentaryzacja sporządzona na potrzeby projektu planu wykazała, że teren opracowania planu jest w znacznej mierze niezainwestowany, w znacznej części stanowi grunty orne, użytkowane rolniczo lub odłogowane. Aktualny stan środowiska analizowanego obszaru jest dobry. Występująca tam roślinność wpływa pozytywnie na krajobraz, zapewniając dobre warunki bytowania licznym przedstawicielom flory i fauny.

Jedyny mankament stanowi stopniowe zwiększanie się terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przy niepełnej infrastrukturze technicznej oraz prowadzenie gospodarki rolnej, co może powodować zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, w szczególności w zakresie zanieczyszczeń wód powierzchniowych lub degradacji gleb. Do najważniejszych zagrożeń prowadzących do degradacji gleby należą:

- monokultury, które prowadzą do zubożenia gleby,
- osuszanie podmokłych terenów i regulacja rzek obniżająca poziom wód gruntowych,
- zbyt intensywne nawożenie mineralne,
- niewłaściwa irygacja pól nawozami naturalnymi – gnojówką, gnojowicą, itp.,
- intensywne zabiegi agrotechniczne,
- stosowanie nadmiernych ilości chemicznych środków owadobójczych,
- niewłaściwa gospodarka odpadami.

Zanieczyszczeń i degradacji środowiska można uniknąć przy stosowaniu dobrej praktyki rolnej, w tym odpowiednim stosowaniu nawozów oraz przestrzeganiu okresów, w których zabrania się nawożenia.

Reasumując, brak zmiany sposobu użytkowania terenów rolniczych, przy dobrej praktyce rolnej nie tylko nie wpłynąłby negatywnie na środowisko, a nawet byłby bardzo korzystny.

Jednakże, zgodnie z obowiązującym prawem, w przypadku nie uchwalenia projektu planu, na tym terenie w myśl zasady dobrego sąsiedztwa mogłaby powstać zabudowa związana z intensywną hodowlą zwierząt, a także zabudowa siedliskowa oraz mieszkaniowa. Brak spójnej koncepcji i nadmierna intensyfikacja zabudowy wykluczałby właściwe funkcjonowanie tego terenu, a także mogłyby wystąpić konflikty miedzy właścicielami nowo zainwestowywanych terenów a obecnymi mieszkańcami wsi Potrzanowo. Ponadto, powstała zabudowa ograniczyłaby udział powierzchni biologicznie czynnej i tym samym negatywnie wpłynęłaby na środowisko.

Wśród najważniejszych, potencjalnych zagrożeń i zmian środowiska, jakie mogłyby wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu, wymienić można m.in.:

- pojawienie się zabudowy o różnych, konfliktowych funkcjach,
- pojawianie się zabudowy, generującej znaczną ilość zanieczyszczeń, wpływających niekorzystnie na kształtowanie jakości środowiska (w szczególności na jakość powietrza atmosferycznego oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych) np. wielkoprzestrzenne fermy,
- zwiększenie zagrożenia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku braku docelowych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz degradacja gleb,
- zanieczyszczenie środowiska na skutek braku przyjęcia długofalowych rozwiązań w zakresie układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej.

Plan miejscowy umożliwia dokonanie szerokiej, wieloaspektowej analizy przestrzeni oraz szeregu uwarunkowań, tak, aby w sposób optymalny zdefiniować przyszłe zagospodarowanie. Plan miejscowy nie tylko wskazuje zasady kształtowania zabudowy, ochrony dziedzictwa kulturowego czy definiuje obsługę komunikacyjną, ale przede wszystkim wskazuje sposób rozwoju w sposób kompleksowy. Prawo miejscowe wymoże również użytkowanie i inwestowanie na terenie, w sposób spełniający wszelkie wymogi dotyczące ochrony środowiska. Prawo miejscowe zagwarantuje użytkowanie i inwestowanie na tym terenie, w sposób spełniający wszelkie wymogi dotyczące ochrony środowiska i minimalizując kolizje funkcji.

6. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów ich zagospodarowania

i zabudowy, z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu, a także potrzeb demograficznych gminy.

W projekcie planu ustalono szczegółowe parametry zabudowy oraz proporcje terenów zainwestowanych do terenów biologicznie czynnych, dostosowano projektowane funkcje do istniejącego zagospodarowania na terenach sąsiednich, określono również szczegółowe zasady zaopatrzenia terenu w media.

Z punktu widzenia oceny rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych za korzystne należy uznać ograniczenia związane z dalszym rozwojem istniejących terenów zabudowy zagrodowej w kontekście tak dużej liczby nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Plan umożliwia dalszy rozwój gospodarstw rolnych, jednakże wprowadza ograniczenia odnośnie dużych ferm hodowlanych, co jest korzystne z punktu widzenia walorów przyrodniczych terenu, jego obecnych mieszkańców. Korzystnym rozwiązaniem jest również stopniowe uruchamianie rezerw inwestycyjnych i wyznaczenie nowych obszarów inwestycyjnych w sposób koncentryczny, przy istniejącej już zabudowie, co ułatwi realizację dróg i infrastruktury technicznej.

Układ urbanistyczny i wytyczne odnośnie przyszłej zabudowy planu wraz z ustaleniami dotyczącymi ładu przestrzennego takimi jak: określenie maksymalnej wysokości zabudowy w wysokości 9,5 metrów, stosowanie kątów dachów określonej geometrii oraz wprowadzenie obowiązujących linii zabudowy przyczynią się niewątpliwie do wykształcenia struktury osadniczej, zachowującej ład przestrzenny i dogodną komunikację wewnętrzną terenu. Poszerzenia istniejących dróg publicznych oraz projektowane drogi wewnętrzne poprawią powiązania komunikacyjne z układem drogowym gminy Skoki, a w szerszym aspekcie również z drogami województwa wielkopolskiego.

Zapisy projektu planu umożliwią harmonijne wprowadzanie zabudowy mieszkaniowej, wpisującej się swoją formą w istniejące budynki mieszkalne, zlokalizowane w sąsiedztwie planu. Ponadto, zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej uniemożliwią przenikanie zanieczyszczeń do gruntu. Zastosowanie do ogrzewania budynków paliw płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji, które nie przekraczają standardów jakości powietrza zgodnie z przepisami odrębnymi oraz energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii będzie zapobiegać zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego.

Plan miejscowy umożliwia dokonanie szerokiej, wieloaspektowej analizy przestrzeni oraz szeregu uwarunkowań, tak, aby w sposób optymalny zdefiniować przyszłe zagospodarowanie. Plan miejscowy nie tylko wskazuje zasady kształtowania zabudowy czy definiuje obsługę komunikacyjną, ale przede wszystkim wskazuje sposób rozwoju w sposób kompleksowy. Prawo miejscowe wymoże również użytkowanie i inwestowanie na terenie, w sposób spełniający wszelkie wymogi dotyczące ochrony środowiska. Rozwiązania

funkcjonalno – przestrzenne zastosowane w projekcie planu odpowiadają założeniom Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, a także nie wprowadzają istotnego zagrożenia dla środowiska.

6.1 OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTOWANEGO UŻYTKOWANIA Z UWARUNKOWANIAMI PRZYRODNICZYMI

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono:

1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN** i **35MN**;
2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U, 7MN/U** i **8MN/U**;
3) teren zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **U**;
4) teren rolniczy, oznaczony na rysunku planu symbolem **R**;
5) tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1RM, 2RM, 3RM, 4RM** i **5RM**;
6) tereny lasów, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZL, 2ZL, 3ZL, 4ZL, 5ZL, 6ZL, 7ZL, 8ZL** i **9ZL**;
7) tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZP, 2ZP, 3ZP** i **4ZP**;
8) tereny rolnicze lub zalesień, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1R/RL, 2R/RL** i **3R/RL;**
9) tereny zieleni otwartej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZO** i **2ZO**;
10) tereny wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczone na rysunku planu symbolami **1WS, 2WS** i **3WS**;
11) teren infrastruktury technicznej – zbiornika retencyjnego, oznaczony na rysunku planu symbolem **W**;
12) tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **KD-L, 1KD-D, 2KD-D, 3KD-D** i **4KD-D**;
13) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW, 7KDW, 8KDW, 9KDW, 10KDW, 11KDW, 12KDW, 13KDW, 14KDW, 15KDW, 16KDW, 17KDW, 18KDW, 19KDW, 20KDW, 21KDW, 22KDW, 23KDW, 24KDW, 25KDW, 26KDW, 27KDW, 28KDW, 29KDW, 30KDW** i **31KDW**;

14) tereny dróg wewnętrznych i parkingów, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KDWp** i **2KDWp**;

15) teren ciągu pieszo-rowerowego, oznaczony na rysunku planu symbolem **Kx**.

Wyznaczone funkcje i charakter wprowadzanej zabudowy mają na celu nawiązanie do istniejącej zabudowy zlokalizowanej w sąsiedztwie i na terenie planu. W związku z powyższym, krajobraz przyrodniczy nie ulegnie znacznym przekształceniom, chociaż zmiany obejmą niemal wszystkie komponenty środowiska.

W kontekście przyszłościowych zmian przestrzennych, projekt planu zakłada wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach dotychczas niezainwestowanych, a także umożliwia rozwój istniejących gospodarstw rolnych z zastrzeżeniem masowej produkcji zwierzęcej. W celu złagodzenia skutków niekorzystnego oddziaływania na środowisko przyszłego zainwestowania terenu wprowadzony został minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz docelowy nakaz podłączenia budynków do kanalizacji sanitarnej. Pod warunkiem właściwej realizacji zabudowy oraz użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi, wskazany przez plan sposób zagospodarowania nie powinien spowodować degradacji środowiska przyrodniczego. Zapisy planu oraz inne przepisy prawa minimalizują negatywne oddziaływanie nowo powstających obiektów i ograniczają emisję jakichkolwiek szkodliwych substancji.

Projekt planu nawiązuje do uwarunkowań rozwojowych, uwzględniając istniejące zagospodarowanie, dostępność komunikacyjną oraz walory krajobrazowe terenu.

W procedurze planistycznej dotyczącej sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki nie znajdzie zastosowania ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych – w obrębie terenu nie znajdują się gleby o najwyższych klasach bonitacyjnych. Wprowadzone przez projekt planu zagospodarowanie terenu nie będzie wymagało zatem przeprowadzenia procedury przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Ze względu na zbyt wąskie szerokości istniejących dróg publicznych, niezbędne będzie ich poszerzenie, w tym także na terenach lasów, dlatego konieczna będzie zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Projekt planu spełnia wymogi prawne i zapewnia właściwe funkcjonowanie środowiska. Zapisy planu w dużym stopniu minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko. Dlatego też, mimo, że nastąpią przekształcenia analizowanego obszaru, realizację ustaleń planu można uznać za poprawną pod względem potrzeb ochrony środowiska i prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody.

6.2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Prawo regulujące zagadnienia ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym, w przypadku ratyfikowania przez Polskę, stanowi podstawę do formułowania celów i zasad w programach i planach krajowych. Pośrednio, więc mogą one wpływać na kształt projektowanego planu.

Dokumenty w postaci konwencji, traktatów i strategii są wielowątkowe i bardzo liczne, dlatego też w niniejszym dokumencie zostaną omówione tylko te najbardziej istotne. Są to:

Konwencje

- Konwencja Berneńska, ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku - jest dokumentem o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz siedlisk przyrodniczych;
- Konwencja Bońska, ratyfikowana przez Polskę w 1996 roku - jest dokumentem o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt;
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości wraz z II protokołem siarkowym (Oslo) ratyfikowana przez Polskę w 1985 roku;
- Konwencja o Różnorodności Biologicznej, ratyfikowana przez Polskę w 1996 roku;
- Konwencja Wiedeńska w sprawie ochrony warstwy ozonowej z 1985 r., zobowiązywała do zmniejszenia emisji gazów powodujących oraz prowadzenia badań nad skutkami zaniku warstwy ozonowej;
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.); - Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu;

Programy, Strategie

- Siódmy Program Działań Unii Europejskiej - „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety", ustalający ramy strategicznej polityki wspólnotowej do 2020 roku. Program ten określa priorytetowe pola działań, takie jak:
- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę

niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu,
- Zrównoważona Europa dla lepszego świata: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej, w której zapisano, że rozwój gospodarczy, spójność społeczna i ochrona środowiska muszą ze sobą koegzystować i nawzajem się respektować oraz wspierać.

Dyrektywy i inne

– Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Racjonalne korzystanie z zasobów odnawialnych źródeł energii jako element polityki zrównoważonego rozwoju państw Unii Europejskiej zobowiązuje poszczególne kraje członkowskie (także Polskę) do realizacji celów przyjętej polityki energetycznej. Prawo unijne reguluje również zagadnienia związane z ochroną atmosfery oraz odnawialnymi źródłami energii.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym

- „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, zatwierdzony uchwałą Nr XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013 roku. Program ten powstał w świetle dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (CAFE). Oceny te realizowane są w strefach według kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Zakres oceny jakości powietrza w strefach jest dodatkowo poszerzany o zanieczyszczenia objęte dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu. Wyżej wymieniony program wskazuje liczne działania naprawcze, między innymi: stosowanie w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących

nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak: olej opałowy, gaz, a także do celów grzewczych energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii, zapewnianie przewietrzania terenów przy projektowaniu linii zabudowy, zwiększanie powierzchni terenów zielonych.

- „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P", przyjętym uchwałą Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 5320). Program ten wskazuje działania naprawcze w szczególności dotyczące stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak: gaz, olej opałowy, a także stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł energii. W przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi wskazane jest stosowanie wysokosprawnych kotłów. Ponadto zaleca się, rozwój sieci gazowych, rozbudowę i modernizację sieci ciepłowniczych zapewniających podłączenie nowych użytkowników, projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania" terenów ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nasadzenia drzew i krzewów), a także rozwój komunikacji publicznej oraz wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym.

Oba wyżej wymienione dokumenty znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który poprzez dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci gazowej wspiera jej rozwój. Ponadto poprzez ustalenie dotyczące stosowania w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe i stałe, spalane w urządzeniach niskoemisyjnych oraz wykorzystywanie energii elektrycznej, a także odnawialnych źródeł energii minimalizuje przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych instalacji grzewczych i zapobiega pogorszeniu stanu powietrza na terenach objętych projektem planu i terenach sąsiednich.

- „Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022" (przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 88 w dniu 1 lipca 2016 r.) wskazuje na konieczność ochrony środowiska i zdrowia ludzi poprzez zapobieganie negatywnemu wpływowi wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, lub zmniejszania go, oraz przez ogólne zmniejszenie skutków użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania dzięki stosowaniu następującej hierarchii sposobów postępowania z odpadami: zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku oraz unieszkodliwianie. Przedstawione w Planie cele i zadania dotyczą okresu 2016 - 2020 oraz perspektywicznie okresu 2030.

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 roku. Jego nadrzędnym celem środowiskowym jest niepogarszanie stanu jednolitych części wód.

W stosunku do wód podziemnych, cel ten ma zostać osiągnięty poprzez: zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie się pogarszaniu wszystkich wód podziemnych, zapewnieniu równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia, powstałego wskutek działalności człowieka.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest przede wszystkim niepogarszanie stanu wód, a następnie osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. „Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych."

Dla części wód (w tym JCW Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia) ustalono cele - osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego oraz dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Według aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry na lata 2016-2021 przedłużono termin osiągnięcia ww. celu do 2021 roku ze względu na brak możliwości technicznych. Nie zidentyfikowano presji mających wpływ na obniżoną ocenę stanu chemicznego. Konieczne jest szczegółowe rozpoznanie przyczyn a następnie wdrożenie działań naprawczych. Z tego względu przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2021.

W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

Odnosząc się do „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry" w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zaopatrzenia w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem tymczasowych zbiorników bezodpływowych na zasadach określonych w przepisach odrębnych oraz zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskutek realizacji powyższych zapisów nie

nastąpi pogorszenie obecnego stanu wód. Tym samym realizacja ustaleń planu nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w wyżej wymienionym dokumencie.

- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Plan ten wskazuje niezbędność minimalizowania podatności na ryzyko związane za zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji. Na skutek coraz częstszych ulewnych deszczy zwiększyło się ryzyko okresowych podtopień, szczególnie na terenach gdzie nie ma stworzonych warunków retencjonowania nadmiaru wody. W projekcie planu uwzględniono zalecenia zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” przede wszystkim poprzez stosowanie w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe i stałe, spalane w urządzeniach niskoemisyjnych oraz wykorzystywanie energii elektrycznej, a także odnawialnych źródeł energii.

Zapisy projektu zmiany planu zawierają szereg ustaleń, a także zaleceń dotyczących pośrednio lub bezpośrednio ochrony środowiska. Zapisy te uwzględniają nie tylko wymogi ochrony środowiska ustanowione w dokumentach o randze krajowej i międzynarodowej, ale również w dokumentach, utworzonych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Przykładem tego rodzaju działań jest ochrona powietrza poprzez stosowanie ekologicznych źródeł ciepła, charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji, czy też odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej.

Przepisy ochrony środowiska dotyczą bardzo wielu różnych zagadnień i działań. Szereg istniejących przepisów prawnych nie wymagał powielenia odpowiednich ustaleń w treści planu, natomiast są to przepisy obowiązujące, które również muszą być respektowane przez poszczególnych inwestorów.

Po przeprowadzonej analizie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym, należy stwierdzić, że wprowadzone do omawianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, umożliwiają realizację celów określonych we wspomnianych powyżej dokumentach.

7. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE PLANU

Rozwiązania projektu zmiany planu miejscowego nie mogą być sprzeczne z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, które przeznacza analizowany teren pod:

a) obszary zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz działalności rolniczych i nierolniczych (uzupełnianie i kontynuacja istniejącej struktury zabudowy o funkcji zagrodowej oraz mieszkaniowej, przekształcanie istniejących siedlisk na cele zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej, w tym wprowadzanie zabudowy agroturystycznej, nadbudowa, przebudowa, modernizacja istniejącej zabudowy, minimalizacja rozpraszania zabudowy poza istniejące jednostki osadnicze, budowa oraz modernizacja systemu infrastruktury technicznej),
b) obszary rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz działalności rolniczych i nierolniczych (wprowadzanie zabudowy o funkcji mieszkaniowej, zagrodowej oraz usługowej, w tym agroturystycznej, budowa oraz modernizacja systemu infrastruktury technicznej),
c) lasy,
d) tereny zieleni nieurządzonej (tereny otwarte nie nadające się pod zabudowę ze względu na cechy ekofizjograficzne, pełnienie funkcji ekologicznej),
e) wody powierzchniowe,
f) obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej oraz zalesień (uzupełnianie istniejącej zabudowy zagrodowej, modernizacja zabudowy zagrodowej, w tym wprowadzanie zabudowy agroturystycznej, przekształcanie siedlisk na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z wyłączeniem obszarów znajdujących się w granicach Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka oraz jego otuliny, prowadzenie działalności rolniczej, wprowadzanie zalesień),
g) cmentarze.

W świetle obowiązujących przepisów prawnych tj. wymogu niesprzeczności studium z planem miejscowym, sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu oraz istniejącego zagospodarowania terenu, najlepszym rozwiązaniem jest zachowanie terenów leśnych i zadrzewionych w dotychczasowym użytkowaniu, kontynuacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowanej na terenie planu przy jednoczesnym umożliwieniu dalszego rozwoju zabudowy zagrodowej i agroturystyki.

Analizę skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy również rozpatrywać jako blokadę inwestycji o wiele bardziej niekorzystnych niż wspomniana uprawa rolnicza. Gdyby na obszarze planu powstały obiekty związane z bardzo

intensywną hodowlą zwierząt, pobliskie ekosystemy narażone byłyby na zanieczyszczenia gleb, wód powierzchniowych, a okoliczni mieszkańcy na uciążliwości odorowe.

Podczas prowadzonych prac, rozpatrywano alternatywne rozwiązania przestrzenne do zaproponowanych ostatecznie w przedłożonej do opiniowania wersji ustaleń planu. Dotyczyły one m. in. parametrów planowanej zabudowy, minimalnych wielkości działek budowlanych, a także warianty dotyczące wyznaczenia nieprzekraczalnych linii zabudowy.

Za najbardziej korzystne i funkcjonalne rozwiązania uznano rozwiązania zaproponowane w niniejszym projekcie planu. W sposób najbardziej optymalny zapewniają one możliwości inwestycyjne przy jednoczesnej ochronie walorów krajobrazowo-przyrodniczych terenu, ograniczając jednocześnie ryzyko występowania niekorzystnych oddziaływań na terenach sąsiadujących z obszarem projektu planu. Proponowany plan jest zgodny z rzeczywistym stanem zainwestowania terenu, respektuje uwarunkowania przyrodnicze oraz w pełni respektuje obowiązujące przepisy prawne.

Rozwiązania zaproponowane w niniejszym projekcie planu nie dotyczą obszarów cennych przyrodniczo, a także w sposób najbardziej optymalny zapewniają one możliwość rozwoju terenu przy kontynuacji istniejących funkcji i ograniczeniu nadmiernej intensyfikacji zabudowy. Proponowany plan respektuje uwarunkowania przyrodnicze oraz obowiązujące przepisy prawne.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki. W projekcie tym wprowadzono następujące rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami:

1) w celu ochrony wód podziemnych i powierzchniowych zakłada się:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej oraz budowli hydrotechnicznych;
- ochronę wód zgodnie z przepisami o ochronie środowiska,
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,
- zachowanie wód powierzchniowych śródlądowych jako otwartych,

- odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem odprowadzenia ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej,
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;

2) w celu ochrony powietrza i powierzchni ziemi ustala się:
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej oraz budowli hydrotechnicznych;
- ochronę powierzchni ziemi, powietrza zgodnie z przepisami o ochronie środowiska;
- dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych pochodzących z wykopów na działce budowlanej;
- w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;

3) w zakresie ochrony przed hałasem ustala się:
- nakaz zachowania określonych przepisami odrębnymi dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
  a) na terenach **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN** i **35MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  b) na terenach **1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U, 7MN/U** i **8MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  c) na terenach **1RM, 2RM, 3RM, 4RM** i **5RM** jak dla terenów zabudowy zagrodowej;
- w przypadku lokalizacji na terenie **U** obiektów zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej, nakaz zapewnienia na działce budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej;

4) dla poprawy bilansu i ochrony obszarów zielonych i bioróżnorodności ustala się:
- minimalną powierzchnia biologicznie czynna:
  a) 80% powierzchni działki budowlanej na terenach: **1ZP, 2ZP, 3ZP** i **4ZP,**

b) 40% powierzchni działki budowlanej na terenach: **19MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 28MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 1RM, 2RM, 3RM, 4RM** i **5RM,**

c) 50% powierzchni działki budowlanej w przypadku lokalizacji zabudowy wyłącznie mieszkaniowej na terenach: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 20MN, 27MN, 29MN,**

d) 35% powierzchni działki budowlanej w przypadku lokalizacji zabudowy wyłącznie mieszkaniowej na terenach: **2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 7MN/U** i **8MN/U,**

e) 30% powierzchni działki budowlanej w przypadku lokalizacji zabudowy usługowej lub mieszkalno-usługowej na terenach: **1MN/U, 6MN/U** i **U,**

- zachowanie zieleni naturalnej z dopuszczeniem zadrzewień i zakrzewień na terenach **1ZO** i **2ZO**,
- zakaz lokalizacji budynków na terenach: **R, 1ZL, 2ZL, 3ZL, 4ZL, 5ZL, 6ZL, 7ZL, 8ZL, 9ZL, 1ZP, 2ZP, 3ZP, 4ZP, 1R/RL, 2R/RL, 3R/RL, 1ZO, 2ZO, 1WS, 2WS, 3WS, KD-L, 1KD-D, 2KD-D, 3KD-D, 4KD-D, 1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW, 7KDW, 8KDW, 9KDW, 10KDW, 11KDW, 12KDW, 13KDW, 14KDW, 15KDW, 16KDW, 17KDW, 18KDW, 19KDW, 20KDW, 21KDW, 22KDW, 23KDW, 24KDW, 25KDW, 26KDW, 27KDW, 28KDW, 29KDW, 30KDW, 31KDW, 1KDWp, 2KDWp, Kx;**

5) w zakresie gospodarki odpadami przewiduje się:

- zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta oraz przepisami odrębnymi o odpadach;
- dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych pochodzących z wykopów na działce budowlanej;

6) w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w granicach archeologicznych stref ochrony konserwatorskiej, wskazanych na rysunku planu ustala się

- ochronę dawnej szkoły przy ul. Szkolnej 1, zespołu zagrody przy Skockiej 37, domu przy ul. Skockiej 40, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, oznaczonych na rysunku planu poprzez:

a) nakaz zachowania historycznych brył budynków oraz kształtu dachu,

b) nakaz zachowania wystroju architektonicznego elewacji wraz z podziałami i kształtem stolarki otworowej,

c) zakaz ocieplenia zewnętrznego elewacji ceglanych oraz elewacji posiadających detal architektoniczny,

d) zastosowanie podczas remontów materiałów historycznych jak: cegła, drewno, dachówka ceramiczna, tradycyjne tynki;

- w granicach archeologicznych stref ochrony konserwatorskiej, wskazanych na rysunku planu ustala się nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nakaz zachowania i wyeksponowania pozostałości dawnych cmentarzy ewangelickich na terenach: **1ZP, 3ZP** i **4ZP**.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Określenie skutków powstałych w wyniku realizacji planu miejscowego jest trudne ze względu na charakter dokumentu – projekt planu, ustalając szczegółowy sposób zagospodarowania, nie wprowadza żadnych norm czasowych terminu realizacji ani nie ustala szczegółowych rozwiązań dotyczących inwestycji budowlanych. Ponadto, mimo szeregu ustaleń minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko i prawidłowym określeniu planowanych funkcji w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych oraz najbliższego sąsiedztwa planu, zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. pożar, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej czy też umyślne łamanie prawa przez użytkowników terenu).

Analiza skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie przede wszystkim możliwa po etapie realizacji obiektów kubaturowych.

Za monitoring jakości środowiska przyrodniczego w całym województwie wielkopolskim odpowiedzialny jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu (instytucja ta jest odpowiedzialna za monitoring regionalny), natomiast za monitoring państwowy odpowiada Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W ramach monitoringu środowiska prowadzony jest monitoring: jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i wibracji, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb. Do instytucji, które wspomagają monitoring stanu środowiska przyrodniczego oraz mogą wyeliminować niekorzystne oddziaływania na obszarze objętym projektem planu na terenie powiatu wągrowieckiego są m.in.: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Wągrowcu czy Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Miasta i Gminy w Skokach oraz wydzielone do tego celu referaty.

Corocznie zaleca się analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, które umożliwiłyby dostosowanie potrzeb monitoringu do lokalnych uwarunkowań i ewentualnych problemów.

Za szczególnie istotny uważa się coroczny monitoring jakości wód i powietrza, a także zaleca się kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego planu, a także zgodnie z art. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.) prowadzenie kontroli prawidłowości złożonych przez właścicieli nieruchomości „deklaracji śmieciowych".

Wszystkie wyżej wymienione działania i instytucje pozwolą na ocenę skutków realizacji planowanego zagospodarowania oraz umożliwią szybką reakcję na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU

Dokumentowany teren znajduje się w odległości stu kilkudziesięciu kilometrów od najbliższej granicy z Republiką Federalną Niemiec. Z uwagi na tak znaczną odległość od granic innych państw, a także charakter planowanych inwestycji nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 roku. Ponadto, zaproponowane w planie rozwiązania przestrzenno-funkcjonalne wykluczają również możliwość występowania konfliktów, związanych z zagospodarowaniem obszaru gminy a terenami gmin sąsiednich.

11. OKREŚLENIE SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA

Zmiany, jakie wystąpią w środowisku będą obejmować wszystkie jego komponenty, to jest: warunki gruntowe, wodne, szatę roślinną, powietrze, a także krajobraz. Wielkości i rodzaj przyszłych zmian będą efektem zależnym od charakteru wprowadzanych inwestycji, a także wrażliwości i odporności środowiska na degradację. Realizacja postanowień dokumentu, jakim jest plan zagospodarowania przestrzennego następuje na skutek wykonania projektu budowlanego stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Analiza realizacji postanowień dokumentu może odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Dlatego też jednoznaczna ocena oddziaływania planu na środowisko przyrodnicze jest trudnym zadaniem.

Skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń planu mogą być spowodowane przede wszystkim poprzez wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wytwarzaniem odpadów, wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi, zanieczyszczeniem gleby lub ziemi, emitowaniem hałasu, oraz ryzykiem wystąpienia awarii. Biorąc pod uwagę ustalenia planu, zasięg i skalę projektowanej zabudowy, należy spodziewać się znacznych zmian, związanych z zabudową jeszcze niezagospodarowanych przestrzeni, która obecnie jest użytkowana rolniczo.

11.1 OKREŚLENIE SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA I UŻYTKOWANIA

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna nieść za sobą zagrożenia dla środowiska oraz wpływać negatywnie na warunki życia i zdrowia ludzi. Oddziaływanie na tereny sąsiednie również nie będzie znaczące.

Istotnym warunkiem dla zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska jest zastosowanie się do zasad ochrony i kształtowania środowiska oraz zasad obsługi terenu infrastrukturą techniczną, zwłaszcza z zakresu zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków, zagospodarowania odpadów, a także utrzymania określonej w planie powierzchni terenu biologicznie czynnej. Powierzchnie zieleni są szczególnie ważne dla utrzymania zdolności retencyjnej terenu. Ponadto, wszelkie jakościowe zmiany środowiska monitorowane są zapisami odrębnych aktów prawa, które respektowane są zapisami ustaleń planu miejscowego.

Analiza skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie możliwa przede wszystkim po etapie realizacji obiektów kubaturowych. Zapisy projektu planu dopuszczają lokalizację na przedmiotowym terenie obiektów o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej i zagrodowej.

Mimo szeregu ustaleń minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko i określeniu planowanej funkcji w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych oraz najbliższego sąsiedztwa planu, zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. pożar, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej czy też umyślne łamanie prawa przez użytkowników terenu).

11.2 OKREŚLENIE SKUTKÓW DLA ISTNIEJĄCYCH FORM OCHRONY PRZYRODY

Na analizowanym terenie nie występują drzewa o cechach pomnikowych, nie zidentyfikowano również obszarów i obiektów, które stanowiłyby formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Najbliższe tereny objęte ochroną prawną to Uroczysko Smolarki oraz Obszar chronionego krajobrazu Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka, tereny te znajdują się w odległości około 500 m. 4,5 km na południe od analizowanego obszaru znajduje się Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka. Z uwagi na przedmiot ochrony oraz odległości od obszaru chronionego krajobrazu i parku krajobrazowego nie przewiduje się negatywnego wpływu na te formy ochrony przyrody.

Pas oddzielający obszar użytku ekologicznego od terenu opracowania planu jest już silnie zurbanizowany, co w znaczny sposób utrudnia powiązania ekologiczne użytku ekologicznego i obszaru planu. Wyjątek stanowią tereny leśne, które stanowią jeden kompleks otaczający Uroczysko Smolarki. Tereny te mają swoją kontynuację po drugiej stronie ulicy Stare Potrzanowo w granicach opracowania projektu miejscowego planu i zostały one w znacznej mierze zachowane (wyjątek stanowią niewielkie poszerzenia istniejących dróg dojazdowych).

W związku z powyższym, nie przewiduje się negatywnego wpływu projektu planu na przedmiot ochrony wyżej wymienionych form ochrony przyrody.

11.3 OKREŚLENIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Realizacja ustaleń planu może skutkować szeregiem oddziaływań o charakterze bezpośrednim i pośrednim. Oddziaływania te, a także zmiany w środowisku powstałe w wyniku tych oddziaływań mogą być krótkoterminowe, długoterminowe, wtórne i skumulowane. Poniżej została dokonana analiza skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska:

w zakresie powietrza atmosferycznego:

W fazie budowy nowych obiektów należy spodziewać się okresowych emisji pyłów i gazów, związanych z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych, prace spawalnicze). Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe, którego zasięg powinien ograniczyć się jedynie do terenu budowy i które powinno ustać po zakończeniu prowadzenia prac budowlanych. Po

skończeniu inwestycji nastąpi nieznaczny wzrost lokalnej emisji spalin ze źródeł mobilnych, wynikających z dojazdów do nowych miejsc zamieszkania i usług.

Dopuszczona w niewielkim stopniu hodowla zwierząt inwentarskich przyczyni się do produkcji gazów cieplarnianych, amoniaku oraz siarkowodoru.

Ze względu na charakter inwestycji dopuszczonych do realizacji na terenie planu nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Lokalizacja nowej zabudowy wiązać się będzie z powstaniem źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących instalacje grzewcze, z których emitowane są zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw (SO_2, NO_2, CO, CO_2, pyły).

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na pogorszenie jakości powietrza, gdyż projekt planu ustala stosowanie w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe i stałe, spalane w urządzeniach niskoemisyjnych oraz wykorzystywanie energii elektrycznej, a także odnawialnych źródeł energii. Stosowanie wyżej wymienionych źródeł ciepła nie doprowadzi do degradacji środowiska naturalnego, gdyż nie będą przekroczone standardy jakości środowiska określone w przepisach odrębnych, a przewidywany wzrost emisji zanieczyszczeń nie będzie znaczący.

Ponadto wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie wywierać emisja spalin z pojazdów dojeżdżających do nowoprojektowanych działek budowlanych.

Oddziaływanie na powietrze będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy i zmienny w ciągu doby w przypadku ruchu komunikacyjnego, natomiast w odniesieniu do emisji z urządzeń grzewczych – charakter sezonowy.

w zakresie wód gruntowych, powierzchniowych i podziemnych:

Czynnikami wpływającymi na jakość wód powierzchniowych i gruntowych na analizowanym obszarze może być rolnictwo, co wynika głównie z faktu stosowania nawozów sztucznych i naturalnych (np. gnojowica), a także środków ochrony roślin.

Dla ochrony zasobów wód podziemnych pożądane jest utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód do gruntu. Z uwagi na przeznaczenie znacznej części terenu pod lasy, tereny wskazane do zalesień lub użytki rolne oraz wprowadzenie zakazu zabudowy, plan zapewni właściwą infiltrację wód. Z punktu widzenia środowiska gruntowo-wodnego bardzo korzystna jest lesistość obszaru, który występuje na terenie i w bezpośrednim sąsiedztwie planu. Ww. roślinność stanowi istotną barierę w zatrzymywaniu składników mineralnych (azotu, fosforu) spływających do wód i powodujących ich zanieczyszczenie. Dalsze użytkowanie rolnicze nie powinno przyczynić się do wzrostu poziomu zanieczyszczeń, pod warunkiem stosowania dobrych praktyk rolniczych między innymi w zakresie stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

W wyniku zachowania dotychczasowego sposobu użytkowania terenu oraz zakazu lokalizacji zabudowy na znacznym obszarze planu nie przewiduje się znaczących zmian w zakresie zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej oraz przekształceń powierzchni ziemi. Ocena realizacji ustaleń planu musi być rozpatrywana wraz z założeniem prowadzenia właściwej gospodarki rolnej. Gospodarka rolna w zależności od rodzaju i stopnia intensywności, ilości stosowanych nawozów i środków ochrony roślin może mieć wpływ, na jakość gleb. Do najważniejszych zagrożeń prowadzących do degradacji gleby należą:

- monokultury, które prowadzą do zubożenia gleby,
- osuszanie podmokłych terenów i regulacja rzek obniżająca poziom wód gruntowych,
- zbyt intensywne nawożenie mineralne,
- niewłaściwa irygacja pól nawozami naturalnymi – gnojówką, gnojowicą, itp.,
- intensywne zabiegi agrotechniczne,
- stosowanie nadmiernych ilości chemicznych środków owadobójczych,
- niewłaściwa gospodarka odpadami.

Zapisy projektu planu nie tylko nie powodują żadnych negatywnych zmian w zakresie powierzchni ziemi i gleb, ale również chronią przed utratą terenów żywicielskich poprzez wprowadzanie chaotycznej, rozproszonej zabudowy.

Ponadto, na terenach przeznaczonych pod zabudowę, ustalenia omawianego projektu planu regulują zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na przedmiotowym terenie. Realizacja ustaleń związanych z podłączeniem budynków do sieci kanalizacji sanitarnej ma na celu eliminację zagrożeń niekontrolowanych zrzutów ścieków do gruntu lub wód gruntowych. Ponadto, ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenach wskazanych do zainwestowania zapewni infiltrację wód opadowych do gruntu, co ograniczy w znacznym stopniu spływ powierzchniowy.

Zakłada się, że realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje pogorszenia czystości wód na przedmiotowym obszarze. W projekcie ustala się docelowy sposób odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej; dopuszcza się lokalizację zbiorników bezodpływowych do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zapisy planu nie dopuszczają możliwości lokalizacji dużych ferm zwierząt gospodarskich co zmniejszy ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych.
W zapisach planu ustala się ochronę wód zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnej oraz poprowadzenie infrastruktury sieciowej, może spowodować obniżenie poziomu wód. W związku z powyższym miejscowo można spodziewać się wpływu na lokalne stosunki wodne, pozostające bez wpływu na jakość wód.

Czynnikiem wpływającym negatywnie na bilans wód podziemnych będzie uszczelnienie gruntu poprzez zabudowę oraz towarzyszące jej powierzchnie utwardzone, co

spowoduje ograniczenie infiltracji i ograniczenie spływu wód. Z tego względu należy dążyć do zwiększanie retencji wody tj. zwiększenie ilości lub wydłużenie czasu przebywania wody w krajobrazie. Inwestycje zwiększające retencję sprawiają, że woda opadowa nie jest od razu odprowadzana do kanalizacji. Należą do nich różnego rodzaju stawy, oczka wodne, zielone dachy i ściany oraz zbieranie deszczówki na cele gospodarcze, np. do podlewania roślin. Bardzo ważna dla retencji wody jest także budowa nawierzchni przepuszczalnych, przez które woda przesiąka do podłoża.
Stabilizująco na poziom wód gruntowych wpłyną: określone w planie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na każdej działce budowlanej.

w zakresie powierzchni ziemi, gleb:

W wyniku realizacji nowej zabudowy nastąpi naruszenie powierzchni ziemi oraz jej uszczelnienie. Wszelkie przekształcenia prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania wiążą się z niewielkim zniszczeniem powierzchni ziemi i gleb. W planie nie przewiduje się znacznych zmian rzeźby, z wyjątkiem spowodowanych wykopami pod fundamenty budynków lub ewentualnych inwestycji w zakresie budowli hydrotechnicznych. Z tego powodu ważne są zapisy projektu planu dotyczące zagospodarowania mas ziemnych oraz wymogi odnośnie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, które zminimalizują negatywny wpływ na pedosferę i zapewnią pozostawienie niezabudowanych powierzchni o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

Realizacja ustaleń projektu planu nie doprowadzi do znaczących przekształceń funkcjonalno-przestrzennych omawianego obszaru, z uwagi na to, iż dopuszcza się wyłącznie możliwość lokalizacji zabudowy o niskiej intensywności i na stosunkowo niewielkich obszarach. W przypadku lokalizacji nowych budynków oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało charakter długoterminowy i związane będzie z ich posadowieniem oraz ewentualnym utwardzeniem terenu wokół obiektów oraz budową dróg wewnętrznych. Lokalizacja nowych inwestycji spowoduje uszczelnienie fragmentów powierzchni terenu obecnie biologicznie czynnego oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby.

Z punktu widzenia konieczności minimalizowania trwałych zmian w środowisku przyrodniczym istotne są ustalenia planu ograniczające maksymalne powierzchnie zabudowy (wskaźnik intensywności zabudowy) oraz nakazujące zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej powierzchni działki budowlanej. Zaleca się w miarę możliwości zastosowanie nawierzchni miejsc parkingowych z elementów ażurowych, w formie nawierzchni trawiastej lub innych nawierzchni przepuszczających wodę w celu ograniczenia do minimum uszczelnienie terenu.

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują grunty rolne chronione I - III klasy bonitacyjnej, zatem nie wystąpi konieczność zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Ze względu na nienormatywne szerokości dróg publicznych wystąpi natomiast potrzeba uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne w celu poszerzenia ich pasów drogowych. Zmiany te będą związane z wycinką drzew, jednakże skala tych działań będzie niewielka.

w zakresie komfortu akustycznego:

Wprowadzane przez projekt planu zagospodarowanie nie będzie generować hałasu przekraczającego dopuszczalne standardy akustyczne, stwarzając uciążliwości dla sąsiednich terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Jedynie podczas prac związanych z nowo wprowadzaną zabudową na analizowanym obszarze może zwiększyć się obecny poziom hałasu, a także pojawić się odczuwanie wibracji i drgań. Zmiany te będą miały jednak charakter tymczasowy.

Ponadto, tereny wymagające spełnienia standardów akustycznych położone w obrębie projektu planu będą musiały mieć zapewniony komfort akustyczny, zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi.

w zakresie klimatu:

Realizacja ustaleń zmiany planu wprowadza zmiany w obrębie niewielkiej powierzchni, że trudno tu stwierdzić konkretne zmiany klimatu, bądź mikroklimatu. Należy spodziewać się, że emisja ciepła do atmosfery na skutek realizacji projektowanych inwestycji będzie znikoma, a zatem nie spowoduje zmian klimatu.

W projekcie planu wprowadzono zapisy określające minimalny procentowy udział powierzchni terenu biologicznie czynnego na każdej działce budowlanej, w celu zapewnienia równowagi dla lokalnego mikroklimatu. Nasadzenia roślinności towarzyszącej zabudowie będą miały duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza z pyłów i kurzu.

Powierzchnie utwardzone charakteryzują się większą dobową amplitudą temperatur oraz mniejszą wilgotnością, zatem wraz ze wzrostem powierzchni utwardzonych w obrębie niektórych terenów objętych zmianą planu lokalnie wystąpią większe dobowe wahania temperatury oraz spadek wilgotności powietrza. Zmiany te będą miały charakter miejscowy.

Projekt planu spełnia wyznaczony w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” cel odnoszący się do zwiększania obszarów zieleni i wodnych, korytarzy wentylacyjnych oraz dopuszczalnego, preferowanego sposobu ogrzewania budynków. Zapisy dotyczące minimalnej powierzchni biologicznej czynnej na poszczególnych terenach, zapewnienie

wolnego od zabudowy korytarza wentylacyjnego wzdłuż rowu melioracyjnego, a także ustalenia planu w zakresie ogrzewania budynków przyczyni się do ograniczenia negatywnego wpływu realizacji planu miejscowego na klimat.

w zakresie krajobrazu przyrodniczego, różnorodności biologicznej, zasobów naturalnych, ludzi, roślin i zwierząt:

Obszar opracowania, gdzie dopuszczona została zabudowa charakteryzuje się umiarkowaną różnorodnością biologiczną. Występują tu głównie ekosystemy pól uprawnych. Projekt plan dopuszcza realizację zabudowy o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach obecnie użytkowanych rolniczo, co zmieni krajobraz analizowanego miejsca w sposób znaczący. Obecnie otwarta przestrzeń mająca charakter rolniczy zostanie zabudowana, poprzez realizację obiektów mieszkalnych i dróg, zatem wzrośnie powierzchnia terenów utwardzonych. Jednakże, ciekawy układ urbanistyczny, wysoka jakość architektury i dobór materiałów budowlanych wysokiej jakości, znaczny udział powierzchni biologicznie czynnych w powierzchniach nowo wydzielonych działek budowlanych oraz dobór bardziej wartościowych roślin przyczyni się do korzystnego wyglądu tego miejsca. Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową, sporządzoną we Florencji w 2000 roku, projekt planu zapewnia ochronę obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, a także kształtuje krajobraz w sposób zmierzający do zachowania form i gabarytów istniejących budynków przy budowie nowych obiektów.

Wobec przewidywanych zmian w środowisku po uchwaleniu planu, nie przewiduje się negatywnych skutków dotyczących różnorodności biologicznej i zasobów naturalnych – zniknie antropogeniczna powierzchnia pól uprawnych i powierzchni odłogowanych.

Zmiany w zasobach naturalnych, różnorodności biologicznej, a także środowisku życia ludzi nie będą znaczne i nie powinny wpływać negatywnie na środowisko życia ludzi. W przypadku skutków dla świata zwierzęcego, wraz z wprowadzeniem zabudowy mieszkaniowej, zmieni się charakter siedlisk przyrodniczych i drobne zwierzęta (owady, gryzonie) będą zmuszone zmienić swoje miejsce bytowania, niestety niektóre z nich zginą.

w zakresie zabytków i dóbr materialnych:

W obrębie projektu planu znajdują się obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne. Plan wprowadza zapisy, które mają na celu ochronę tych obiektów, jednakże ochrona ta już i tak obowiązuje ze względu na zapisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i tak każda decyzja o warunkach zabudowy jest uzgadniana z właściwym terenowo konserwatorem zabytków. Uchwalenie planu nie będzie

powodować żadnych skutków na wyżej wymienione obiekty, a także na inne dobra materialne, znajdujące się w obrębie planu.

Wszelkie istniejące obiekty na terenie planu mogą zostać zachowane zarówno w przypadku realizacji ustaleń planu jak i w przypadku zaniechania wprowadzania zmian.

III. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu. Obowiązek jej opracowania wynika z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Niniejsza prognoza dotyczy oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki. Celem regulacji zawartych w projekcie planu było ustalenie przeznaczenia terenu oraz określenie sposobów zagospodarowania z uwzględnieniem zarówno polityki przestrzennej gminy jak i wymagań ochrony środowiska oraz ładu przestrzennego.

Na obszarze objętym projektem planu ustalono następujące przeznaczenie terenu:

1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN** i **35MN**;
2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U, 7MN/U** i **8MN/U**;
3) teren zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **U**;
4) teren rolniczy, oznaczony na rysunku planu symbolem **R**;
5) tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1RM, 2RM, 3RM, 4RM** i **5RM**;
6) tereny lasów, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZL, 2ZL, 3ZL, 4ZL, 5ZL, 6ZL, 7ZL, 8ZL** i **9ZL**;
7) tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZP, 2ZP, 3ZP** i **4ZP**;
8) tereny rolnicze lub zalesień, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1R/RL, 2R/RL** i **3R/RL**;
9) tereny zieleni otwartej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZO** i **2ZO**;

10) tereny wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczone na rysunku planu symbolami **1WS, 2WS** i **3WS**;

11) teren infrastruktury technicznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **W**;

12) tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **KD-L, 1KD-D, 2KD-D, 3KD-D** i **4KD-D**;

13) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW, 7KDW, 8KDW, 9KDW, 10KDW, 11KDW, 12KDW, 13KDW, 14KDW, 15KDW, 16KDW, 17KDW, 18KDW, 19KDW, 20KDW, 21KDW, 22KDW, 23KDW, 24KDW, 25KDW, 26KDW, 27KDW, 28KDW, 29KDW, 30KDW** i **31KDW**;

14) tereny dróg wewnętrznych i parkingów, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KDWp** i **2KDWp**;

15) teren ciągu pieszo-rowerowego, oznaczony na rysunku planu symbolem **Kx**.

Aktualny stan środowiska analizowanego obszaru jest korzystny, biorąc pod uwagę istniejący bilans terenów zainwestowanych do powierzchni biologicznie czynnej, którą tworzą pola uprawne lub tereny odłogowane, porośnięte roślinnością spontaniczną. Z punktu widzenia oceny rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych za korzystne należy uznać zachowanie lasów i użytkowania rolniczego na znacznej części terenu. Plan umożliwia dalszy rozwój gospodarstw rolnych, jednakże wprowadza ograniczenia odnośnie dużych ferm hodowlanych, co jest korzystne z punktu widzenia walorów przyrodniczych terenu, jego obecnych mieszkańców i wypoczywających. Korzystnym rozwiązaniem jest również stopniowe uruchamianie rezerw inwestycyjnych i wyznaczenie nowych obszarów inwestycyjnych w sposób koncentryczny, przy istniejącej już zabudowie, co ułatwi realizację dróg i infrastruktury technicznej.

Układ urbanistyczny i wytyczne odnośnie przyszłej zabudowy planu wraz z ustaleniami dotyczącymi ładu przestrzennego takimi jak: określenie maksymalnej wysokości zabudowy w wysokości 9,5 metrów, stosowanie określonej geometrii dachów oraz wprowadzenie obowiązujących linii zabudowy przyczynią się niewątpliwie do wykształcenia struktury osadniczej, zachowującej ład przestrzenny i dogodną komunikację wewnętrzną terenu. Poszerzenia istniejących dróg publicznych oraz projektowane drogi wewnętrzne poprawią powiązania komunikacyjne z układem drogowym gminy Skoki, a w szerszym aspekcie również z drogami województwa wielkopolskiego.

Wprowadzone zapisy umożliwią harmonijne wprowadzanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wkomponowanej w sąsiadującą zabudowę oraz dalszy rozwój rolnictwa wsi Potrzanowo z wykluczeniem lokalizacji wielkoprzestrzennych ferm hodowlanych. Zapisy dotyczące właściwej gospodarki wodno-ściekowej uniemożliwią przenikanie zanieczyszczeń do gruntu. Wymóg zastosowania do wytwarzania energii cieplnej ekologicznych paliw i energii

elektrycznej spowoduje, że poziom zanieczyszczeń powietrza będzie spełniał wartości dopuszczalne. Kanalizacja sanitarna umożliwi faktyczną ochronę wód powierzchniowych znajdujących się na terenie i w sąsiedztwie analizowanego terenu.

Plan miejscowy umożliwia dokonanie szerokiej, wieloaspektowej analizy przestrzeni oraz szeregu uwarunkowań, tak, aby w sposób optymalny zdefiniować przyszłe zagospodarowanie. Plan miejscowy nie tylko wskazuje zasady kształtowania zabudowy czy definiuje obsługę komunikacyjną, ale przede wszystkim wskazuje sposób rozwoju w sposób kompleksowy. Prawo miejscowe wymoże również użytkowanie i inwestowanie na terenie, w sposób spełniający wszelkie wymogi dotyczące ochrony środowiska. Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne zastosowane w projekcie planu odpowiadają założeniom Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, a także nie wprowadzają istotnego zagrożenia dla środowiska.

W projekcie planu ustalono szczegółowe parametry zabudowy oraz proporcje terenów zainwestowanych do terenów biologicznie czynnych, nakazano zachowanie dopuszczalnych poziomów akustycznych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, określono również szczegółowe zasady zaopatrzenia terenu w media.

Podsumowując należy stwierdzić, że przeznaczenie terenów w planie jest zgodne z uwarunkowaniami środowiska i stanowi kontynuację sposobu zagospodarowania terenów sąsiednich oraz terenów zabudowy zagrodowej i zabudowy mieszkaniowej, położonych w obrębie obszaru opracowania. Proponowane rozwiązania projektu planu zapewniają zrównoważony rozwój i nie wprowadzają istotnego zagrożenia dla środowiska.

Dokumentowany teren znajduje się w odległości około stu kikudziesięciu kilometrów od najbliższej granicy z Republiką Federalną Niemiec. Z uwagi na tak znaczną odległość od granic innych państw nie przewiduje sie transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 roku. Ponadto, zaproponowane w planie rozwiązania przestrzenno-funkcjonalne w kontekście istniejącego sąsiedztwa wyklucza również możliwość występowania konfliktów, związanych z zagospodarowaniem obszaru gminy a terenami gmin sąsiednich.

IV OŚWIADCZENIE AUTORKI PROGNOZY O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ DLA SPORZĄDZAJĄCYCH PROGNOZY

Zgodnie z art. 74 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (t. j. Dz. U. z 2018 poz. 2081 ze zm.) oświadczam, że ukończyłam studia pierwszego stopnia (inż. budownictwa) oraz jednolite studia magisterskie (gospodarka przestrzenna) i posiadam kilkunastoletnie doświadczenie w pracach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz brałam udział w przygotowaniu kilkudziesięciu prognoz oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

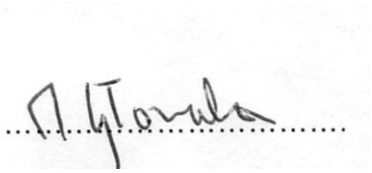

Dokumentacja fotograficzna terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki

Tereny leśne - widok z ul. Skockiej

Tereny rolne – widok z ul. Stare Potrzanowo

Boisko sportowe przy ul. Szkolnej

Przedszkole przy ul. Szkolnej

Zbiornik na wodę przy ul. Szkolnej

Zabudowa zagrodowa przy ul. Skockiej

Parking i gruzowisko przy ul. Borówiec

Nowopowstające dwulokalowe budynki mieszkalne przy ul. Leśnych Skrzatów

Zabudowa mieszkaniowa przy ul. Zagajnikowej

Zabudowa mieszkalno-usługowa w obrębie planu

Nowa zabudowa mieszkaniowa przy ul. Stare Potrzanowo

Nowa zabudowa przy ul. Stare Potrzanowo

Tereny rolnicze w obrębie planu

Pozostałości zabytkowego cmentarza na działce 272

Pozostałości zabytkowego cmentarza na działce nr 138

Pozostałości zabytkowego cmentarza na działce nr 50

Mapa lotnicza terenu opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki

Źródło: www.google.pl/maps

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miejscowości Potrzanowo w rejonie ulicy Skockiej, Zagajnikowej, Borówiec, Szkolnej, Bajkowej, Sezamkowej, Leśnych Skrzatów, Stare Potrzanowo i Smolarki
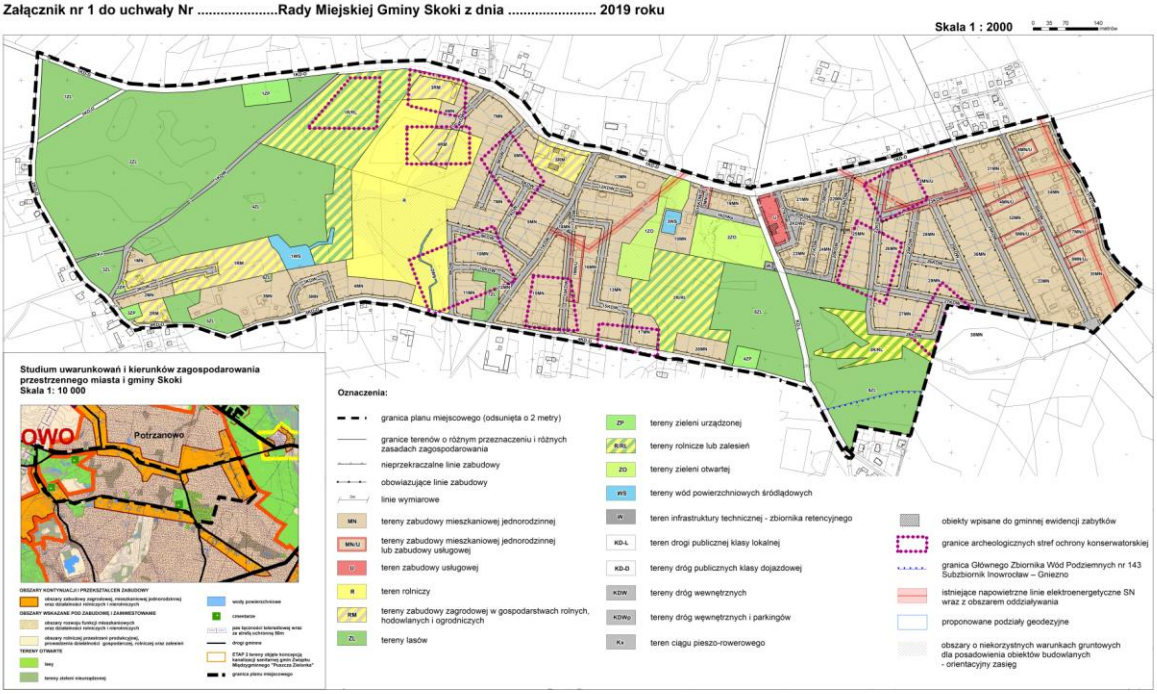
Załącznik nr 1 do uchwały Nr .....Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia ..... 2019 roku